

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ**

Кафедра востоковедения

**ШЕВЕЛЕВА
Анастасия Владиславовна**

**ВЛИЯНИЕ РЕЛИГИОЗНОГО СИНКРЕТИЗМА НА КИТАЙСКИЕ
СРЕДНЕВЕКОВЫЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЯ О ЗАГРОБНОМ МИРЕ**

Дипломная работа

**Научный руководитель:
старший преподаватель
М.А. Исаченкова**

Допущена к защите

«__» _____ 2023 г.

**Зав. кафедрой востоковедения
кандидат исторических наук, доцент В.Р. Боровой**

Минск, 2023

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: 69 страниц, 64 использованных источника.

РЕЛИГИОЗНЫЙ СИНКРЕТИЗМ, МИР МЕРТВЫХ, ФЭНДУ, ДИЮЙ,
ДАОСИЗМ, БУДДИЗМ, КОНФУЦИАНСТВО, НАРОДНЫЕ ВЕРОВАНИЯ

Объект исследования: китайские представления о мире мертвых.

Предмет исследования: влияние синкретизма на развитие китайских представлений о мире мертвых.

Цель работы: показать, какое влияние оказал религиозный синкретизм на формирование китайских представлений о мире мертвых.

Методы и подходы исследования: описательный, сравнительный, аналитический.

Достаточно многочисленным и противоречивым воззрениям на загробное существование у китайцев до сих пор не дано однозначной оценки. В работе предпринята попытка систематизации средневековых воззрений китайцев на мир мертвых на основе анализа письменных памятников.

Китайские представления о мире мертвых начинают формироваться с развитием религиозного даосизма. В наиболее систематизированном виде концепция представлена в тексте «Наставления Совершенных» («Чжэньгао») патриарха школы Шанцин – Тао Хунцзина. Даосская концепция формируется под влиянием буддийских текстов, но в целом преобладают черты собственно китайской традиции. Главная даосская цель описания мира мертвых, по нашему мнению, заключается в продвижении идеи о возможности продолжать совершенствование после окончания земной жизни.

Важным этапом в оформлении китайских представлений о загробном мире стало появление текста «Книга яшмовых правил» («Юйли баочао») в эпоху Сун (960–1279). Сочинение является ярким примером религиозного синкретизма в Китае, поскольку объединяет элементы буддийского, конфуцианского, даосского учений и народные верования.

Результаты дипломной работы могут быть использованы в процессе изучения мифологии, религий и традиционной культуры Китая.

Автор подтверждает достоверность материалов и результатов дипломной работы, а также самостоятельность ее выполнения.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа: 69 стронак, 64 выкарыстаных крыніц.

РЭЛІГІЙНЫ СІНКРЭТЫЗМ, СВЕТ МЕРТВЫХ, ФЭНДУ, ДЫЮЙ,
ДААСІЗМ, БУДДЫЗМ, КАНФУЦЫЯНСТВА, НАРОДНЫЯ ВЕРАВАННІ

Аб'ект: кітайскія ўяўленні аб свеце мёртвых.

Прадмет: уплыў сінкрэтызму на развіццё кітайскіх уяўленняў аб свеце мёртвых.

Мэта працы: паказаць, які ўплыў аказаў рэлігійны сінкрэтызм на фармаванне кітайскіх уяўленняў аб свеце мёртвых.

Метады і падыходы даследавання: апісальны, супастаўляльны, аналітычны.

Даволі шматлікім і супярэчлівым поглядам на замагільнае існаванне ў кітайцаў да гэтага часу не дадзена адназначнай ацэнкі. У работе зроблена спроба сістэматызацыі сярэднявечных поглядаў кітайцаў на свет мёртвых на аснове аналізу пісьмовых помнікаў.

Кітайскія ўяўленні аб свеце мёртвых пачынаюць фармавацца з развіццём рэлігійнага даасізму. У найбольш сістэматызаваным выглядзе канцэпцыя прадстаўлена ў тэксле «Чжэнъгао» патрыярха школы Шанцын – Тао Хунцзіна. Даоская канцэпцыя складаецца пад упливам будыйскіх тэкстаў, але ў цэлым пераважаюць рысы ўласна кітайскай традыцыі. Галоўная даосская мэта апісання свету мёртвых, на нашу думку, заключаецца ў прасоўванні ідэі аб магчымасці працягваць самаўдасканаленне пасля заканчэння зямнога жыцця.

Важным этапам у афармленні кітайскіх уяўленняў аб замагільным свеце стала з'яўленне тэксту «Юйлі баочао» у эпоху Сун (960–1279). Тэкст з'яўляецца яркім прыкладам рэлігійнага сінкрэтызму ў Кітаі, паколькі аб'ядноўвае элементы будыйскага, канфуцыянскага, даоскага вучэнняў і народныя вераванні.

Вынікі дыпломнай працы могуць быць выкарыстаны ў працэсе вывучэння міфалогіі, рэлігіі і традыцыйнай культуры Кітая.

Аўтар пацвярджае сапраўднасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай працы, а таксама самастойнасць яе выканання.

ABSTRACT

Thesis: 69 pages, 64 references.

RELIGIOUS SYNCRETISM, WORLD OF THE DEAD, FENGDU, DIYU,
TAOISM, BUDDHISM, CONFUCIANISM, FOLK BELIEFS

Object: Chinese ideas about the world of the dead.

Subject: the influence of syncretism on the development of Chinese ideas about the world of the dead.

Objective: to show the influence of religious syncretism on the formation of Chinese ideas about the world of the dead.

Methods and approaches: descriptive, comparative, analytical.

Quite numerous and contradictory views on the afterlife among the Chinese have not yet been given an unambiguous assessment. The paper attempts to systematize the medieval views of the Chinese on the world of the dead based on the analysis of written monuments.

Chinese ideas about the world of the dead begin to take shape with the development of religious Taoism. In the most systematized form, the concept is presented in the text “Zhengao” by the patriarch of the Shangqing school – Tao Hongjing. The Taoist concept is formed under the influence of Buddhist texts, but in general, features of the Chinese tradition proper predominate. The main Taoist goal of describing the world of the dead, in our opinion, is to promote the idea of the possibility of continuing cultivation after the end of earthly life.

An important stage in the formation of Chinese ideas about the afterlife was the appearance of the text “Yuli Baobao” in the Song era (960–1279). The work is a vivid example of religious syncretism in China, as it combines elements of Buddhist, Confucian, Taoist teachings and folk beliefs.

The results of the thesis can be used in the process of studying the mythology, religions and traditional culture of China.

The author confirms the reliability of the materials and results of the thesis, as well as the independence of its implementation.